

Stavkovni val v Evropi

Milijoni delavcev so v zadnjih tednih stavkali v državah zapadne Evrope. Velik stavkovni val je zadel najprej Španijo, kjer se še ni posegel, potem Francijo in te dni še Belgijo, kjer je že skoro pol milijona delavcev odložilo orodje in ustavilo stroje.

Gospodarska kriza, ki traja že dolga leta, tlači najbolj delavski sloj, in sicer toliko rokovalce, kolikor umske delavce in uradnike. Brezposelnost in nizke plače so znižale njih življenjski "standard" tako zelo, da dohodki ne krijejo niti izdatkov za najbolj nujne potrebe. V upanju na boljše čase, so delovni sloji mirno prenašali mizerijo, ki jim je zdelo neizogibna posledica vojne, nadprodukcije, zaščitnih tarif, valutnih zmešnjav in drugih vzrokov, katerim so učeni in neučeni ljudje pripisovali gospodarsko krizo.

Stavkovni val, ki se širi po Evropi, upravičuje mnenje, da je delavstvo mizerije sito, da je mera njegove vzdržljivosti in potrpežljivosti prekorajena ter da si hoče sedaj z očitnim stavkovnim gibanjem zagotoviti bolj človeške življenjske prilike: zvišanje plač, znižanje delovnih ur na 40 tedenskih (s čimer se bo moralo povečati tudi število zaposlenih delavcev, ako naj se proizvodnja obdrži na sedanjih višinih), zagotovitev primerne letnega plačanega dopusta in priznanje stanovskih organizacij, ki naj z delodajalci sklenejo v imenu delavstva kolektivne, skupne delovne pogodbe.

V Franciji je bilo stavkovno gibanje uspešno ter so se pravkar nedelne delavske zahteve uveljavile celo z zakonom, ki je za vse industrije v državi obvezen. Gotovo je, da bo za francoskega delavca nastopila sedaj boljša doba, dasi črnogledi napovedujejo velike gospodarske zmešnjave. Pravijo namreč, da se bodo tako občno zvišali proizvodni stroški, da bo izvoz močno padel, kar bo imelo za posledico večjo brezposelnost.

Nevarnost takšnih komplikacij pa menda ni tako velika, ker je predvidevati, da si bodo, prej ali slej, izvajali boljše delovne pogoje tudi delavci drugih držav, s čimer se bodo razlike v cenah izenačile, brez dvoma pa se bo, radi večjega zaslužka in večje zaposlenosti (izvirajoče iz skrajnega delovnega urnika), znatno dvignila notranja potrošnja. Delavec bo več zaslužil in bo tudi več porabil.

Da je delavstvo v Franciji tako odločno in složno nastopilo, je gotovo posledica nove taktike, ki jo je na svojem zadnjem kongresu zavzela Komunistična internacionala; po stala je postopljiva in s tem omogočila sodelovanje svojih pristašev z drugimi strankami, sodelovanje, ki je dovelo do takozvanih ljudskih front. Pristaši Kominterni številno med delavstvom niso močni, odklikujejo pa se po svoji delavnosti. Posledica nove zmernejše politike je bila, da se je agilnost komunistov razširila z maso, ki jo tvorijo druge stranke in ki se za ekstremizem ne navdušuje. To je obrodilo uspeh.

Zmaga francoskega delavstva je vsemu svetu jasen dokaz, da se dajo pravičnejše delovne in socialne prilike doseči tudi brez hudih prevratov, s pomočjo stanovskih organizacij, stanovske discipline in sloga. Obenem upravičuje upanje, da se bodo socialne pridobitve, do katerih je Rusijo privedla revolucija, postopoma uveljavile mirnim potom tudi v drugih državah, kakor so se začela o osebnih svobodi in enakosti, ki jih je v krvi in ognju proglasila francoska revolucija, uveljavila pozneje brez večjih pretresljajev drugod.

USODA ABESINIJE ZAPEČATENA

Angleška vlada je kapitulirala pred nasilno rimsko politiko — Eden je v poslanski zbornici povedal, da bo na obcnem zboru Zveze narodov predlagal, naj se sankcije ukinejo

Nasilje slavi novo zmago. Angleska vlada, ki je v začetku italijansko-abesinskega spora vodila tako odločen boj proti napadalni politiki Mussolinijeve vlade, je v četrtek povedala v zbornici, da kapitulira: nasilno zavajanje Abesinije smatra kot dovršeno dejanje, ki ga ni mogoče spremeniti, in bo radi tega predlagala v Zenevi, naj se sankcije ukinejo.

Tako je naznanil v spodnji zbornici zunanji minister Eden. Imel je dolg govor, v katerem je v bistvu povedal sledeče:

Takoj po izbruhu italijansko-abesinskega spora se je angleška vlada aktivno udeleževala skupne akcije, katere namen je bil preprečiti zavajanje Abesinije. Na njeno pobudo je Zveza narodov proglasila Italijo za napadalno in Anglija je bila, ki je predlagala naj se začnejo uveljavljati finančne in gospodarske sankcije

proti državi, ki je prekršila ženevsko pogodbo. Namen teh sankcij je bil prekršiti Italiji njene osvojevalne načrte.

Tega svojega temeljnega namena sankcije niso dosegle: Abesinija je podlegla vojaški sili, njeno glavno mesto in najvažnejši del abesinskega ozemlja je zasedla italijanska vojska; v nobenem kraju neguove dežele ne obstoja nikakoli etiopska vlada. Tak je položaj, katerega bi drugače ne bilo mogoče spremeniti, nego z uporabo nasilja — z vojno.

Kje pa je kakšna država, ki bi bila pripravljena poslati svojo vojsko v Afriko, da prepodi Italijane ter spet vzpostavi neodvisnost Abesinije? Ali bi bil kakšen del angleške javnosti razpoložen storiti kaj takšnega?

Senkcije se niso obnesle iz raznih vzrokov, katerih najvažnejši je ta, da ni nihče pričakoval, da bo vojne tako kmalu konec. Vojaški strokovnjaki so razlagali, da bo trajala leta in leta. Če bi se bilo to tudi v resnici zgodilo, bi sankcije prav gotovo onemogočile Italiji izvedbo nje nih načrtov. Pa se ni zgodilo.

Po temeljitem proučevanju položaja je angleška vlada prišla do zaključka, da nadaljnje izvajanje sankcij

je Ameriko, Pariz in Neapelj, dokler mu ni amnestija leta 1913 spet odprla vrat v Rusijo.

Tudi revolucije leta 1917 se je aktivno udeležil. Leta 1921 se je šel zdraviti v Italijo, od koder se je vrnil 1923 v Rusijo, kjer so ga sprejeli z velikanskim navdušenjem; ob haju je takrat 60 letnico svojega rojstva.

Gorki je v svojih spisih opisoval nižje ljudi, proletarijat, in mnogo krat je njegova umetnost služila v propagandne svrhe. On je veliko pripomogel, da je ruski duh vzorel za revolucijo, katere se je tudi sam aktivno udeležil in je zato večkrat preizkusil ječo.

Gorkija časti in bo častil pa tudi ves neruski kulturni svet kot odličnega pisatelja, ki je ustvaril obilo lepih del, s katerimi se je boril proti slabemu in za dobro.

nima nobenega smisla. Z njimi ne bi bilo nikakor mogoče vzpostaviti abesinske neodvisnosti. Zato je vlada sklenila, da bo na prihodnjem zasedanju obcnega zbora Zveze narodov, ki se prične 30. t. m., sama predlagala, naj se sankcije ukinejo. Bolj elegantno bi gotovo bilo, ko bi angleška vlada dopustila, naj kakšna druga država sproži tako neprijeten predlog; ne bilo bi pa možgato, Anglija je doslej dajala pobudo za ukrepe v italijansko-abesinskem sporu, pa bo zato dala pobudo tudi za ukinitve sankcij. Sprejela pa bo seveda to, kar bo večina članic Zveze sklenila in določila.

Zveza narodov je v danem slučaju doživela velik neuspeh. S tem pa ni rečeno, da jo je treba obsoditi na smrt. Nasprotno: Zveza je potrebna za ohranitev miru, samo preurediti jo je treba tako, da se odstranijo vse sedanje hibe, ki so povzročile, da je bila njena akcija brezuspešna.

Angleška vlada se zmerom verjame v meddržavno organizacijo, ki naj skrbi za ohranitev miru ter naj rešuje spore med narodi. Nadaljnje izvajanje sankcij pa bi pomenilo uničenje Zveze. Države, ki jih izvajajo in ki so baš v tem slučaju pokazale mnogo vzajemnosti in discipline, bi se sčasoma prepračale o brezplodnosti sankcij ter bi jih začele opuščati. In to bi bil za Zvezo smrten udarec. To hoče angleška vlada preprečiti. Začela pa bo takoj proučevati sredstva in poti, da se Zvezi narodov da ona moč, katere doslej ni imela.

Vlada je postopala tako, kakor ji je narekovala njena skrb za ohranitev miru; vsaka druga pot bi neizogibno vodila v vojno.

To je povedal minister Eden o angleški politiki v italijansko-abesinskem sporu.

Njegov govor je izzval pravi vihar protestov s strani opozicijskih poslancev, ki so ga večkrat prekinili z medklci. "Sramota! Sedite! Prevarili ste angleško javnost in izdali ste Zvezo narodov!" — so mu kričali.

Laburist Greenwood je dejal, da se nikoli ni slišal tekega vsega obžalovanja vrednega govora iz ust zunanjega ministra: "Niti ene same besedice simpatije za podjarmljeni narod, niti ene same besedice obsojanja za državo, ki je zavestno organizirala uporabo strupenih plinov — Edenov govor pomeni popolno kapitulacijo pred fašizmom v zunanji politiki in sramotno ponižanje pred tolovajstvom. Mussolini bo lahko pohodil Evropo in strta angleška vlada mu bo to dovolila!"

Velik vtis je naredil tudi govor liberanega voditelja Lloyd Georgea, ki je dejal, med drugim: "Britski ugled v svetu ni bil nikoli tako nizko padel, kakor nocoj. Petdeset držav je zgubilo zaupanje v Veliko Britanijo. Uklonili smo se kakor mežve. In tam le stojte strahopetci!" — je vzkliknil, kazoč na ministre. "Petdeset let sem že v zbornici", je nadaljeval, "a še nikdar nisem videl ministra, ki ima za načelnikom kabineta v vladi najvažnejše mesto, da bi prišel v zbornico povedati, da je bila Velika Britanija poražena. Edenov predhodnik (minister Hoare) je imel vsaj toliko dostojnosti, da je odstopil, ko je spoznal, da je svojo politiko zavozil!"

Opoziciji je odgovoril ministrski predsednik Baldwin, ki je trdil, da vlada ni imela druge poti, ako je hotela ohraniti mir. Kakršnokoli drugo zadržanje bi pomenilo vojno, ki bi jo angleški narod plačal z mnogimi življenji že tekom prve noči.

Tudi iz teh Baldwinovih besed se vidi, da se je angleška vlada prestrašila svoje začetne odločnosti v abesinskem vprašanju, ko je videla, da bi jo ta odločnost mogla zaplesti v vojno, za katero Anglija očitno sedaj ni še pripravljena. Vpoštevanje je treba, da je bila Britanija ena izmed onih redkih držav, ki se v vojni dobi niso oboroževale s preve veliko vneto. MacDonald, ki je več let vodil državne posle, je bil velik pacifist, ki je bil prepričan, da bo mogoče doseči postopno razoročitev Evrope.

To, kar smo povedali, ni seveda nikako opravičevanje angleške politike. Če se je vlada bala zapletljajev, ji ni bilo treba tako hudo riniliti z nosom v abesinsko zadevo. Držala naj bi se bila ob strani ali kvečjemu pomirjevalno vplivala, pa bi Italija gotovo ne požrla cele Abesinije, kakor jo je. Saj je znano, da je bil Mussolini v začetku pripravljen zadovoljiti se z malim delom neguove dežele, le da reši svoj ugled. Baš angleška prvotna odločnost, ki se je sedaj umaknila popolni kapitulaciji, je Abesince premotila, da se z Italijani niso pobotali tedaj ko bi bili lahko še marsikaj rešili.

Vest, da bo Anglija tako zelo popustila, je naredila povsod največji vtis. Saj je za angleško politiko veljalo mnenje, da "zgubi vse bitke, do zadnje, ki je odločilna" — kakor se je svoj čas izrazil Cavour. Ta krat pa je več kot gotovo, da je zgrubila tudi zadnjo bitko ter se ukločila pred rimskim nasiljem in rimskimi grožnjami.

Koga bo Mussolini sedaj še pogledal?

Morda pa to le še ni zadnja bitka marveč je sedanje angleško popuščanje hladno preračunan maneuver. Morda želijo Angleži, naj Mussoliniju zraste greben za to, da bi se zapletel v nove pustolovščine, ki bi se nekoliko drugače zaključile, nego se je abesinska vojna?

Iz Rima poročajo, da se Italija na vso vso moč pripravlja na "bodočo evropsko vojno"...

RAZNE VESTI

Švedska socialistična vlada je odstopila, ker je parlament odklonil njen predlog za povišanje starostnih pokojnin, na drugi strani pa predlagal zvišanje izdatkov za vojsko, česar vlada ni marala.

Večne nemire imajo na Špankem kjer je bilo od zadnjih februarjskih volitev dalje ubitih v raznih spopadih preko 200 oseb in na tisoče ranjenih. V vasi Palenciana so kmetje zajeli civilnega gardista, ga mučili in mu končno odrezali glavo.

Svetoznani angleški pisatelj G. K. Chesterton je umrl preteklo nedeljo v Beaconsfieldu, star 62 let. Bil je prvi, ki mu je uspelo spraviti na umetniško višino detektivski roman, po katerem tako rada sega današnje povprečno čitateljstvo. Slovenci poznajo Chestertona vsaj po prevodu njegovega slovitega romana "Cetrtek".

Težka nesreča se je dogodila pri Novi Pešti na Madžarskem, kjer se je prevrnila ladja s 70 izletniki, ki so skoro vsi utonili. — Podobna nesreča se je pripetila v Avstriji, kjer je potniška ladja "Wien" zavozila na Donavi in steber nekega novega mosta s takšno silo, da se je po sredi razklala na dvoje in je pri tem utonilo šest oseb.

"Položaj v Evropi je danes bolj resen, nego je bil leta 1914" — tako je izjavil sir Duff Cooper, ki mora o teh stvareh že nekaj vedeti, saj je vojni minister angleške vlade.

2.200 milijonov dolarjev bo poraz delila vlada Združenih držav med tri milijone veteranov, ki so se tekom svetovne vojne kot prostovoljci borili v ameriški armadi.

V Beogradu se je mudil predsednik Nemške državne banke dr. Schacht, ki je baje vladni ponudil po ugodnih pogojih vse potrebne stroje za izrabljanje rudninskih bogastev, s čimer bi se Jugoslavija v veliki meri osvobodila odvisnosti od angleških in francoskih družb, ki imajo sedaj v svojih rokah skoro vse rudnike svinca, cinka in bakra.

30 židov in 45 Arabcev je bilo ubitih v Palestini odkar so se začeli izgréti pa do preteklega torka.

Velik proces proti skupini komunistov, ki so bili obdolženi, da so vžigali ekstremistično propagando, se je zaključil te dni v Osijeju. Petnajst obtožencev, med njimi tri ženske, so bili obsojeni na ječo od treh mesecev do treh let, sedem pa jih je bilo oproščenih.

Cestno omrežje, ki bo merilo vsega 2.800 km, namerava Italija zgraditi v Abesiniji. Računajo, da bo šlo v to svrhu 1.500 milijonov lir ter da bo 125 tisoč delavcev zaposlenih z gradnjo najmanj dve leti.

40 vagonov, natovorjenih s topovi, ki so prišli po razpadu avstrijske armade v italijanske roke, je Mussolini vrnil Avstriji. Topovi so bili izdelani leta 1917 v Škodovih tvornicah ter so še v dobrem stanju.

Republikanska stranka si je že izbrala kandidate za prihodnje predsedniške volitve v Združenih državah in sicer v osebi guvernerja Landona, dočim bo za državnega podpredsednika kandidiral častnik Frank Knox. Na konvenciji, ki se je vršila v Clevelandu, so hudo napadali Rooseveltovo politiko, vendar pa demokrati zaupajo, da bo večina volilcev spet izrekla svoje zaupanje sedanjemu predsedniku, ko bo treba odločiti, kdo naj vodi za nadaljnja štiri leta usodo velike ameriške republike.

Maksim Gorki umrl

V četrtek je v Moskvi preminul sloviti ruski pisatelj Maksim Gorki, o katerem je brzojav prejšnji teden naznanjal, da je nevarno zbolel. Rusija, in z njo ves slovanski svet, je s tem zgubila enega svojih največjih mož.

Zivljenje pravkar umrlega pisatelja je bilo izredno pestro. Maksim Gorki (kar po naše pomeni Grenki), čigar pravo ime je bilo Aleksej Maksimovič Pješkof, se je rodil leta 1868 v Nižem Novgorodu. Njegov oče mu je bil slikar in tapetnik; očeta in mater je zgubil že v rani mladosti in ded je skrbel zanj do devetega leta, ko je mladi Aleksej moral za vajenca k nekemu črevljarnju. Ob prostih urah ga je ded učil branja. Zgodaj se je mladi vajenec začel potepati okrog; hodil je od gospodarja do gospodarja, iz kraja v kraj in s poklica v poklic: kruh si je služil kot vajenec črevljarnja, stavbenega slikarja, slikarja svetih podob, tiskarja, vrtnarja, pozneje kot težak na ladji in še kot kuhinjski pomagač istotam. Ladijski kuhar ga je imel rad in mu je posojal knjige, ki jih je Aleksej zelo rad prebiral. Tako se mu je vzbudila želja, da bi šel v šolo, ki je pa seveda na ladji ni bilo. Pa je torej pustil ladjo in se v Kazanu zaposlil pri nekem peku.

Ni dolgo vzdrljal. Znova ga je gnalo iz kraja v kraj; bil je drvar, nosač, prodajalec sadja in kvasa, železniški čuvaj in tovarniški delavec. Slednjič je si skušal vzeti življenje, a je ozdravel. Spet je začel potovati križem Rusije, dokler ni prišel kot pisar v odvetniško pisarno nekega Lanina, ki je prav po očetovski skrbel za Gorkega, kateri se je pri Laninu ustavil sicer delj časa, a ne za vedno.

Zapustil je pisarno in prepotoval polovico Rusije, preizkusil zelo mnogo in prišel slednjič v Tiflis, kjer je spisal svojo prvo povest "Makar Čudra".

Vrnil se je pozneje v Nižji Novgorod, kjer se je seznanil s pisateljem Korolenkom, kateri mu je odprl pot v ruske liste. Ko je Gorki vo nadarjenost potrdil tudi Čehov, so se začeli za Alekseja Pješkova boljše časi.

Pisal je povest za povestjo in živel zgolj od literarnega dela. Leta 1905 se je udeležil revolucije ter je moral pobegniti v tujino. Obiskal

POZOR!

POZOR!

Jutri, v nedeljo 21. junija 1936:

TRI URE SMEHA ZA STARE IN MLADE SLOVENCE

"CIGANI"

Najbolj zabavna igra od vseh, kar jih je bilo doslej slovenskih uprizorjenih v Buenos Airesu

ZBORI — DVOSPEVI — KUPLETI — GODBA — PLES SODELUJE PREKO 50 OSEB

Ta velika prireditev, za katero vlada izredno zanimanje in na katero so vladno vabljeni vsi cenj. rojaki in rojakinje iz Buenos Airesa in okolice, se bo vršila v lepi Armenski dvorani

Ul. ACEVEDO št. 1353

Na razdaljo poldruga kvadre od dvorane Vas pripeljejo naslednja prometna sredstva:

Tramvaji: 87, 89, 94, 95, 96 in 97

Omnibusi: 2, 15, 27, 36, 64 in 68

Kolektivi: 23, 41 in 56

Izstopiti je treba na ul. RIVERA 800 oziroma na ul. CANNING

PO IGRI: PROSTA ZABAVA IN PLES Začetek ob 4. in pol pop.

ARGENTINSKE VESTI

Razprava o volitvah v pokrajini Buenos Aires

Poslanska zbornica je v sredo začela razpravljati o veljavnosti mandator iz buenosaireske pokrajine, kjer so zadnje volitve potekle v znamenju nasilja in sleparij, kakor so tedaj soglasno ugotovili vsi neodvisni listi in celo člani pokrajinskega volilnega odbora.

Za to razpravo vlada kar največje zanimanje in zato je bila v sredo zbornica dobro zasedena.

O predlogu za razveljavljanje buenosaireskih volitev je posebna zbornična komisija sestavila dvojno poročilo: večinsko in manjšinsko; zadnje so podpisani konservativni člani odbora.

Brž po otvoritvi se je, je vprašal za besedo konservativni poslanec Escobar, kateri je predlagal, naj zbornica najprej vzame v pretres manjšinsko poročilo, a se je opozicija temu uprla. Vnela se je dolga debata, kateri je sledilo glasovanje, ki je izpadlo neugodno za konservativce. Zbrali so komaj 68 glasov proti osemdesetim.

Poslanci nacionalno demokratske stranke se tej odločitvi večine niso hoteli ukloniti, marveč so korporativno zapustili dvorano. Zastopniki ljudske fronte so, po ugotovitvi, da je seja sklepna, prešli na dnevni red. Poročevalec Araujo je v imenu večine zborničnega odbora prečital izčrpen referat, v katerem je utemeljeval predlog, da se razveljavijo volitve, ki so se vršile 1. marca v buenosaireski pokrajini. Razprava se je nadaljevala naslednjega dne ter bomo o končni odločitvi v tem važnem vprašanju še poročali.

Mesto brez mleka

Pisali smo svoj čas o sporu med raznašalci mleka v Buenos Airesu ter med njihovimi dobavitelji — mlekarji iz provinc. Mlekarji so tožili, in se tožijo, da so radi visokih najemnin, radi dolgotrajne poletne suše in zavoljo drugih nadlog zašli v nevdžden položaj, pa so zahtevali, naj se cena mleku zviša za 40 ctvs. na vsak vrč od 20 litrov. Ta zvišana cena naj velja od maja dalje tj. do konca zime.

Raznašalci so zahtevo sprejeli in je zato izgledalo, da bodo tudi sami zvišali ceno mleka od 15 na 20 ctvs. za liter. To pa se ni zgodilo. Velik del raznašalcev se je namreč pozneje premislil: sklenili so, da ne bodo zvišali cen in da tudi mleka ne bodo dražje plačevali, nego so ga dotlej. Ko je bilo treba sedaj plačati dobave, izvršene v maju, raznašalci niso hoteli plačati več ko \$ 1.60 za vrč od 20 litrov.

V mestu je zato nastalo veliko pomanjkanje mleka, vendar pa so obla-

sti poskrbele, da vsaj bolnišnice, otroški vrtni, zavodi itd. niso bili brez njega.

Za delavske pravice

Pretoklo nedeljo se je vršil v Luna Parku velik shod, katerega je sklicalo Splošno delovno združenje (Confederación General del Trabajo). Shoda se je udeležilo preko 15 tisoč oseb, ki so z odobravanjem sledile izvajanjem raznih govornikov, kateri so se potegovali za svobodo stanovskega združevanja. Shod je odobril resolucijo, ki je bila, v obliki ustavno predvidenih prošelj, poslana predsedniku senata.

V tej prošnji izražajo zborovalci željo, naj bi se razveljavil zakon št. 4.144 o bivanju tujcev, ki daje izvršni oblasti, in potem nje policiji pravico, da priseljenca, ki ji niso po volji, vsak čas lahko izžene iz države. Ta zakon se je doslej mnogo uporabljal proti tujcem, ki so jih oblasti dolžile ekstremističnega delovanja.

Nadalje navaja resolucija, da policija dosledno tepta osnovne pravice združevanja, zapirajoč sedeže delavskih organizacij in preganjajoč delavce, ki se v takšnih organizacijah aktivno udeležujejo. Policija je v to svrhu ustanovila poseben oddelek, ki "si lasti pravico kontrolirati ne samo dejanja, marveč tudi misli in čustva posameznikov".

Shod je tudi izrazil željo, naj senat zavrne zakonski predlog o koordinaciji prometnih sredstev, "kateri bi pomenila izžemanje prebivalstva v prid posameznim kapitalistom, ki so povečini tujci".

Končno zahtevajo delavci, naj se izpuste na svobodo vsi politični in socialni jetniki ter naj se s tem "rešijo skrb in žalosti tisoč družin v Argentini".

Ponarejeni petdesetaki

Ponarajen bankovec od 50 pesov je nekdo oddal na palermški postaji pacifične železnice, pozneje pa se je par drugih takšnih bankovcev pojavilo še drugje. Zelo spretno so ponarejeni, tako da jih človek, ki nimata takšnih imenitnih kosov papirja prevečkrat v rokah, le težko spozna. — Glavna hiba novih ponarejencev je v kakovosti papirja, ki je tenkejši in manj trpežen, nego pri pravih.

Policija je uvedla preiskavo. Dolej se ni znano, koliko takšnih ponarejencev je že v prometu.

DRUŠTVO "KOSOVO"

Društvo "Kosovo" v Ensenadi priredi 28. junija ob 8. zvečer v društvenih prostorih Av. Colón 260, Ensenada, Puerto La Plata, FCS., skupno večerjo v proslavo narodnega praznika Vidovega dne. Cena večerje \$ 2 za osebo, za otroke pa po \$ 1.—.

JUTRI SE UPRIZORE "CIGANI"!!

Še enkrat upozorjamo, da se jutri, v nedeljo, uprizori v Armenski dvorani, Acevedo 1953, velika zabavna igra Fr. Milčinskega "CIGANI", ki je žela lani naravnost presenetljiv uspeh, saj je ponovitvi prisostvovalo še mnogo več ljudi nego se jih je udeležilo prve uprizoritve, pa so vkljub temu še vedno hodili na "Tabor" naveti in želje, naj bi se "Cigani" spet spravili na oder.

Ta želja mnogih, ki so igro že videli, in vseh, ki se prejšnjih uprizoritev niso mogli udeležiti, se jutri izpolni. "Cigani" bodo tri dobre ure zabavali stare in mlade Slovence, ki so vsi prav lepo vabljeni, da se odzovejo "Taborovemu" vabilu.

Prireditve prične ob 4.30 in prosimo cenj. rojake za točnost, ki ni vedno odvisna sama od prirediteljev.

Jutri vsi v Armensko dvorano! Odbor.

Kolonizacija v pokr. Buenos Aires

Vlada v La Plati je imenovala poseben častni odbor, čigar naloga je izdelati načrt za racionalno kolonizacijo, katero bi vodila pokrajinska uprava sama. Za koloniziranje bi se uporabila zemlja, ki že pripada pokrajini, in pa druga zemljišča, ki bi jih vlada v to svrhu kupila od bank in zasebnikov. V utemeljitev svojega dekreta navaja laplatska vlada, da razpolaga pokrajina z zadostnimi sredstvi za izvedbo takšnega kolonizacijskega načrta ter da je od naseljevanja samostojnih malih kmetov odvisen nadaljnji lepši razvoj pokrajine.

Odboru predseduje pokr. minister za javna dela inž. Bustillo.

Poplave

Reka Paraná je v svojem zgornjem delu prestopila bregove ter poplavlja obširna polja, posebno pa številne otoke, s katerih je moralo prebivalstvo bežati. Naraščanje vode se je začelo 2. t. m. v Puerto Aguirre, kjer so imeli omenjenega dne 4.80 metrov vode nad normalo, 11. t. m. pa že 32.21 m!!

V Misiones je poplava povzročila znatno škodo in v severnem delu pokrajine Santa Fe, kjer je utonilo mnogo živine.

Zverinski starši

V San Martinu je policija aretirala Amadea Larcinasa in njegovo ženo Angelo; mož je po poklicu... po tepuh, žena pa berač. Obdolžena sta, da sta nečloveško mučila lastnega otroka, šest letnega sinčka, ga pretepala ter zvezanega zapirala v umazano stranišče; oče pa mu je na več mestih s cigareto ožgal jezik. Vse to sta delala, kakor sta na policiji sama priznala, ker je sinček... jedel preveč kruha! Pa ni debel, marveč tako suhljat, da se mu poznajo vse kosti.

Tatu so prijeli

V Bragadu, pokr. Buenos Aires, je policija aretirala bančnega uradnika Antoná Alberta, o katerem smo poročali, da je s pomočjo drugega tovariša, ukradel denarnemu zavodu Banco Espanol del Río de la Plata okroglih 100.000 pesov ter potem izginil. Iztekli so ga, ker je neki nje gov. sodnik govoril z njim iz Buenos Airesa po telefonu. Pri Albertu so našli še 56.500 pesov, ostalo vsoto pa je skoro vso zaigral na konjskih dirkah.

V Bragadu je živel zelo skromno v preprosti sobici — pač zato, da ne bi vzbujal suma.

Krojačnico Obiščite

L. UŠAJ

Tu boste v vsakem oziru najboljše postreženi

GARMENDIA 4973

Bs. Aires — Paternal

K zadnjim dogodkom na francoskem: Prizor iz stavke stavbinskih delavcev v pariškem "rdečem" predmestju Villejuifu

IZ AVELLANEDE

Slovenci iz Avellanede se srčno lepo zahvalimo vsem našim dobrim Slovincem, ki ste tako lepom številu prišli k nam na Bogu na čast nam pa vsem na ponos tukaj v tužini. In šče vas prosimo, pridite 28. junija k litanijem, da napolnimo kapelo.

Posebno se mammo lepo zahvalit gospon duhovniki, da smo tau lepu baužju službu dočakali, šzero šče vngokrati želimo. Našim pevcem, ki ste tak daleč prišli! Nam velika čast, vam pa naj plati Bog!

Slovenec.

CERKVENI VESTNIK

V nedeljo 14.6. je bilo prvo slovensko "žegnanje" na Avellanedi. Ne le najbližnji sosedji so se zbrali. Prihiti so tudi iz Pineyra, Dock Suda, celo iz Quilmesa in iz mesta. Ko je bila ura deset, je bilo toliko naroda, da ni bilo za vse prostora v veži hiralnice, kjer je bila navadno maša doslej. Zato so nam odprli prostorno dvorano na novo zgrajeno za službo božjo, a sedaj se ni bila blagoslovljena. Kar pograbili so možje oltar — teško stvar — in smo se preselili v to bodočo kapelo in smo jo kar napolnili. Gotovo je bilo navzočih čez tristo ljudi. Naš pevski zbor je imel obilne in tudi hvalne poslušalce in so se peveci tudi lepo postavili. Po končani službi božji smo se na dvorišču še fotografirali, da bo za spomin in tudi za pozdrav v domovino.

Naši ljubeznjivi rojaki so nam potem še obilno postregli in je tako v skupno veselje odmevala slovenska pesem še nekaj časa v veliko za dožene vseh poslušalcev in v priznanje vrlim pevcem. Sklenili smo tudi spraviti na noge lastni avežnedski zbor. Če bo mogoče, nam bo ta zapel že 28. junija pop. ob 4 uri, ko bodo spet v istem prostoru večernice. Skrb za organizacijo petja sta prevzela g. Ivanič in g. Tavčar. G. Ciril Jekše je pa tudi velikodušno sprejel nalogo pevovodje. Naj bo vsem, ki so doprinesli k temu, da se je praznik tako lepo vršil, izrečena topla zahvala, posebno še njim, ki so tudi materialno prispeli za kritje stroškov.

V sredo je kresni dan. God Janeza Krstnika, moža, ki mu prav danes tako zelo manjka posnemovalcev. Post, trdo ležišče, mraz in vročina — vse stvari, pred katerimi sedanji rod beži, so bile njemu vsebina in vrednost življenja. Pa je bil srečen in zadovoljen. Veseljaki sedanjega časa pa pri vseh nasladih niso.

Služba božja to nedeljo je na Paternalu kot navadno. Prihodnjo nedeljo 28. 6. tudi maša na Paternalu, blagoslov pa na Avellanedi ob 4 uri pop.

28. in 29. jun. se vrše v Mariboru Slomškovi dnevi. Tudi mi bomo ta dva dni posvetili misli nanj. Pridite, da bomo tudi mi imeli obilni udeležbi vsaj spomin tega, kar se bo z veliko slovesnostjo praznovalo v domovini.

Iz Córdoba

Prireditve

Naznanjamo slovenski javnosti, da priredi D. K. D. "Iskra" v Córdoba, po večmesečnem prisilnem odmoru, dne 28. junija ob 4. popoldne v U-krajinski dvorani, Calle 82 št. 1533 (Barrio Inglés), veliko veselico s sledečim sporedom:

1. "Slovenski zemlji" deklamacija
2. "Crveni oktubar" — Igrokaz v hrvatskem jeziku iz dobe ruske revolucije, v dveh dejanjih
3. "La vuelta al hogar" — prizor šolske mladine v kasteljaščini
4. "Margarita" — solospjev.

Opozorjamo rojake, da se bo začel spored izvajati točno ob navedeni uri. Glavna točka sporeda je posvečena predvsem tukajšnjim hrvatskim priseljencem, vendar pa upamo, da se bodo tudi naši slovenski rojaki v obilnem številu udeležili prireditve.

Po sporedu bo domača zabava s plesom in bufet bo dobro preskrbljen. — Svirali bo orkester "Tita". K številni udeležbi vabimo tudi ODBOR.

Drobne vesti

Črnovški župnik Filip Kavčič, ki je bil leta 1934 obsojen na pet let konfinacije, se je mudil pred nedavnim v Idriji na depustu, ker so mu oblasti dovolile, da se sme udeležiti pogreba svoje svakinje.

Zaradi bega čez mejo je bil aretiran 27. letni Stanislav Pregarc, doma iz Trnovca pri Ilirski Bistrici, ko se je vrnil iz Jugoslavije, kamor je bil šel brez potnega lista.

Pred goroskim sodiščem je bil obsojen pogojno na leto dni zapora in plačilo sodnih stroškov 23 letni Franče Marušič, ker se pravočasno ni pojavil k naboru. 21 letni Italijan Avrenire Gressani pa je bil istega dne zaradi istega prestopka obsojen po-

Naj že sedaj spomnim na slovensko proslavo Cirilove nedelje, ki je prva v juliju. Tedaj boste pač spet napolnili cerkev vsaj tako kot za Veliko noč.

Moj telej. je odslej 61-4221. Po kličeh lahko od pol 9 do pol 2 in po sedmi uri zvečer.

Hladnik Janez

MANJ KO ENO CIGARETO NA DAN

(in sicer srednje kakovosti) stane naročnina za Novi list.

Ali je to huda žrtev?

Odpovejte se dnevno eni cigareti, kar bo Vašemu zdravju koristilo, in naročite se še danes na NOVI LIST, kar Vam ne bo škodovalo!

gojno na 2 meseca zapora. Pravica pa ni za vse enaka, kakor zakon določa.

V Cerknem so karabinerji aretirali 21 letnega Rudolfa Golja iz Trebenta. Golja je ilegalno odšel preko meje, a se je pred kratkim zopet vrnil. Med tem je bil zaradi bega čez mejo obsojen na 3 mesece ječe. Odvedel so ga v tolminske zapore.

Goriskemu sodišču je bil prijazen zaradi bega čez mejo 21 letni mizar France Furlan iz Rihemberga.

V Mačkovljah je umrl v starosti 60 let g. Franc Kljun. Bil je znani daleč na okrag kot vesten gospodar. Nekaj dni pozneje je legel v grob tudi gostilničar in posestnik Josip Smotlak iz Mačkovelj. Pokojnik je bil več let zaposlen v tržaški ladjarstvu in je bil znan kot spreten monter.

V Dolu nad Ajdovščino je do nedolj pogorela hiša kmečkega posestnika Antona Polanca. Vse njegovo imetje je popolnoma uničeno. Zgorelo mu je tudi zelo mnogo sena. Škoda znaša okrog 10.000 lir.

Na lovransko obrežje je morje napravilo trupli dveh ribičev s Črešnjeva. V utopljenih so prepoznali 25 letnega Ivana Sintiča in 25 letnega Ivana na Roso.

V Grahovem je 22 letni Leopold Golob tako nesrečno padel v neko jamo, da je dobil smrtne notranje poškodbe. Umrl je v gorški bolnici.

KROJAČNICA IN TRGOVINA "MOZETIC"

Ima v zalogi vsakovrstno zimsko blago za obleke, kakor tudi vsake vrste moškega perila.

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

TOVARNA MOZAIKOV

TEOLINDO RODRIGUEZ

Specializirana v vseh vrstah mazaika — Imitacije marmora — Koncesijonar portlandskega cementa "SAN MARTIN"

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925 BS. AIRES Postaja Paternal

Krojaški mojster

Dipl. v Buenos Airesu

Izdeluje obleke po najnovejšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

JOSIP FAGANEL SOLIS 1235

(blizu Constitución) U. T. 23-1696

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUR

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB
POŠTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD
ZADRUŽNE GOSPODAR. BANKE - LJUBLJANA
BANCO DI ROMA - GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem sigurnim putem

BRZOJAVNO! Z AVIJONOM! Z POŠTO!

NAŠ ODDELEK PAROPLOVNIH POTNIH KART, JE NAJHITREJŠI IN NAJCENEJŠI VRELEC

za nabavo pozivnih ali pa povratnih paroplovnih potnih kart, za kakoršnokoli linijo.

NE NASEDAJTE NIZKIM PONUDBAM

Ker bi bilo potovanje še dražje

NIKAKIH POTEZKOC

Naše uradne ure: od 8 1/2 do 7 zvečer; ob sobotah do 12 1/2

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

AŠKERCEVA PROSLAVA

Dne 10. maja se je v Rimskih toplicah vršila lepa proslava 80-letnice rojstva Antona Aškerc, velikega pesnika balad in romanc. Anton Aškerc je bil rojen v Globokom pri Rimskih toplicah.

Z LJUBLJANSKE UNIVERZE

Na slovenski univerzi v Ljubljani se je za poletni semester vpisalo 1593 slušateljev in slušateljic. Filozofska fakulteta šteje 193 moških in 188 žensk, juridična 596 moških in 47 žensk, medicinska 108 moških in 23 žensk, tehnična 346 moških in 15 žensk. Na teološki fakulteti je 162 slušateljev.

V kratkem bodo pričeli z zgradbo vseučiliške knjižnice. Poslopje bo imelo pet nadstropij in bi stalo na parceli, kjer je nekdanji knežji dvorec rodbine Auerspergov-Turjačanov, kateri je bil odstranjen po potresu leta 1895. Poslopje vseučiliške knjižnice bo stalo nekaj nad 8 milijonov dinarjev.

PLINSKE MASKE PRODAJAJO

Po zgledu drugih držav, ki so pripravljene obvarovati v slučaju sovražnega napada civilno prebivalstvo pred posledicami strupenih plinov, poročajo sedaj listi, da so prevzele lekarne v Ljubljani in okolici prodajo plinskih mask za prebivalstvo. — Sedaj si lahko vsakdo kupi plinsko masko, če ima dovolj denarja seveda, prav tako kot ribje olje ali skatljico aspirina.

PARNIK SE JE POTOPIL

Iz Rotterdamu se je vračal na Sušak jugoslovanski tovorni parnik "Mrav" (Mravlja). V kanalu med Francijo in Angli je zašel v tako hudo meglo, da je bil vsak razgled nemogoč. Blizu Folgestona se je pripetila v megli huda nesreča: "Mrav" je trčil z estonskim parnikom "Ma-ry" ter dobil pri tem take poškodbe, da je v 14 minutah izginil v valovih. Posadka "Mrava", kapitan, trije oficirji in sedem mornarjev, se je vsa rešila z reševalnimi čolni. Tudi "Mary" je dobila hude poškodbe, da je obstala sredi kanala. Posadka "Mrava" je rešila le to, kar je imela na sebi. Kakor hitro se je nesreča pripetila, so morali takoj vsi v reševalne čolne, kajti v 15 minutah se je parnik pogreznil v morje. Škoda je velika, posebno še, ker je bil parnik poln tovara.

Polže izvažajo

Sladokusni trdijo, da je ni boljše slaščice kakor je polž. Posebno v Franciji obratujejo polže, a jim jih primanjkuje. V Sloveniji je polžev dovolj in že nekaj let v sezonah o-vozarjajo nekateri na to, da bi se v Sloveniji organiziral izvoz polžev v Francijo. Zda agentje po Prekmurju res nakupujejo polže in samo trdka Bouvier v Radgoni bo poslala 3 vagona polžev v Francijo za sladokusce. Plačujejo jih po 1 Din. za kilogram!

Umetniška kovačnica in mehanična delavnica

Specializirana v okna, metalnihih, pročelij, železnih vratih, vestibilih, ograjah itd. itd.

CUCIT & HUMAR

so toplo priporočila slovenskim izseljen-om za vso v stroko spadajoča naročila. BOULEVARD BALLESTER 425 Villa Ballester

VESTI S PRIMORSKEGA

Slovenski jezik zabranjen v vseh tržaških cerkvah

Za časa najtežjih preganjanj našega življa, ko so po Istri in v Trstu goreli Narodni domovi, so fašisti z uporabo nasilja izrinili slovenski jezik iz vseh cerkva v središču mesta, kakor pri Starem in Novem sv. Antonu, kjer so Slovenci že od pamti-veka imeli službo božjo v svojem jeziku; le v okolici — v Barkovljah, Škedenju, Rojanu in pri Sv. Ivanu — ter v tržaški šestjakoški cerkvi se je slovenska služba božja vzdržala do zadnjega časa, v kljub periodično ponavljajočim se grožnjam in incidentom s strani fašistov.

Po zmagi v Abesiniji pa je tudi tržaški fašist izredno zrastle greben in so sklenili, da odpravijo še poslednje drobtinice jezikovnih pravic tržaških Slovencev.

Pobudo za to novo ofenzivo proti slovenski službi božji je dal novi barkovljanski župnik Glavan (kateri se je dal prekrstiti v Galvanija). Ko je februarja nastopil svoje službeno mesto, je njegova prva briga bila, da je sporazumno s krajevnim fašjem začel odpravljati slovenski jezik iz barkovljanske cerkve, dasi živi v njegovi fari okrog 5.000 Slovencev in samo kakšnih 300 Italijanov.

Zato ni čudno, da so bili slovenski verniki v Barkovljah ogorčeni radi takega postopanja nevrednega sla-žabnika božjega ter da so domači cerkvi obrnil hrbet in začeli zahajati k maši in blagoslovu v Rojan.

Fašistični prijatelj gospoda Galvanija, kateri se je z njimi prav posebno rad sprehajal po Barkovljah, je to seveda jezilo. V nedeljo, 3. maja, so organizirali "ekspedicijo" v rojansko cerkev, da preprečijo slovensko pridigo. Prišlo jih je kakšnih dvajset, v civilni obleki, in komaj so čuli prve slovenske besede s prižnice, so začeli njoveti, da je tre

VRNITEV BIVŠEGA UJETNIKA

Po 22 letih se je vrnil iz ruskega ujetništva Matija Horvat, doma iz Otovcev, pošta Gornji Petrovci v Prekmurju. Leta 1914 se je z madžarskim hontevskim polkom udeležil bojeva na ruski fronti, kjer je bil ranjen in ujet. Živel je v raznih krajih Rusije in se je tam tudi oženil. Doma je bil proglašen za mrtvega. Star je 54 let.

SMRTNA KOSA

V Ljubljani so položili k večnemu počitku upokojenega sodnega svetnika Tomaža Einspielerja, ki je v Avstrijskih časih zelo veliko storil za enakopravnost slovenskega jezika na sodiščih. Pokojnik je bil iz znane korške slovenske rodbine Einspielerjev, nečak Andreja Einspielerja, zaslužnega voditelja in prvobornika korških Slovencev.

ČUDNI STVORI

Posestniku sekavčniku, po domače Meterniku v Kotljah, na Štajerskem, je krava povrgla tele, ki ima tri zgornje in dve spodnje čeljusti, dva jezika in štiri oči. Tele je močno razvito in je že prvi dan samo stalo. — Gospodar daje teleto mleko s pomočjo steklenice. Dokler bo tele dobi-valo mleko, se bo pač razvijalo, a se na potem najbrže ne bo moglo jesti. Pri sosedu, pa domače Srotnekarju, se je pa izleglo pišče, ki je imelo štiri noge in tri peruti, ki je pa po dveh dneh poginilo.

Nova Slovenska Gostilna

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika

Ivan Gašperšič

in

Ludvik Dekleva

AV. FOREST 621 — CHACARITA.

noga zlomljena, Albinino truplo pa ba prenehati z rabo slovenskega jezika. Navzočni Slovenci, posebno ženske, so začeli odgovarjati fašistom in tako je v cerkvi nastal velik škan-dal.

Naslednjega dne je bila v Rojanu ura čiščenja. Ker so spet prišli fašisti v obiske, je duhovnik Gabrovšek dal sporočiti vernikom, naj vsak zase tiho moli. Fašisti so čakali in čakali, da bi slišali kakšno slovensko besedo, a v cerkvi je vladala pol ure grobna tišina, dasi je duhovnik klečal pred oltarjem ter je bilo mnogo vernikov po klopih. Končno je fašiste minila potrpežljivost, pa so začeli rogoviliti, zakaj da se ne moli na glas.

Naslednjega dne je bil gospod Babrovšek pozvan na policijo, ker so mu zažugali, naj nikar ne "uganja protitalijanske politike". Obenem je tržaški kvestor pozval k sebi rojanskega župnika Salvadorija ter mu izrecno prepovedal rabo slovenskega jezika v cerkvi.

To priliko je uporabil tudi prefekt Tiengo, ki je kratkoma potom policije dal sporočiti vsem tržaškim župnikom, da je vsaka slovenska beseda odslej v cerkvah prepovedana. To se je zgodilo 10. maja. Obenem je policija sporočila tudi slovenski Marijni družbi v Trstu, da mora prenehati z vsakim delovanjem.

Ricinove olje za proslavo zmage v Abesiniji

Sele sedaj prihajajo poročila o načinu, kako se je slavil padec Adisa Abebe v slovenskem delu Julijske Krajine. Za ta dan je bila, kakor znano, aukazana splošna mobilizacija vseh fašističnih organizacij in vsega prebivalstva. Kdor ni prišel pravočasno na določeno mesto, so ga do krvi pretepli ali so mu dali piti večjo množico ricinovega olja, kakor v dnevnih takozvane fašistične revolucije. Tako so v Studenem pri Postojni pretepli radi tega tri domače fante, da so se morali zateči k zdravniku. Ista usoda je doletela dva fanta iz sosednje vasi Otok. Eden teh fantov je obležal ves krvav na cesti. Tudi v sami Postojni je bilo nekaj fantov prisiljenih popiti večjo količino ricinovega olja. Nekemu mesarju v Postojni so pobili okna, ker ni pravočasno razobesil zastave.

Z avtom v smrt

V nedeljo 10. maja se je na cesti med Bovecem in Logom pripetila huda avtomobilska nesreča, katere je zahtevala štiri mlade žrtve. Dva mehanika, 22-letni Leopold Durjava in 19-letni Drago Vojčički, doma iz Boveca, sta se z avtomobilom odpeljala na izlet v Log. Nazaj grede sta naletela na cesti na tri domača dekleta iz Loga, in sicer 14 letno Albinu Strukljevo in 16 letno Henriko Strugljevo, katere sta povabila v avto. V neposredni bližini mostu, pod katerim se peni v globini 40 m reka Koritnica, pa je avto zavozil preveč na rob ceste, nakar je sledila grozna nesreča. Avto je z vsemi izletniki strmoglavil v takozvano komito. Vojčičkemu se je posrečilo skočiti iz vozila in je odnesel le male poškodbe, med tem ko je ostale štiri zajela smrt. O nesreči so bile takoj obveščene oblasti in je bila obenem organizirana reševalna ekspedicija. Po vrhov so se spustili v globino, toda zasledili niso drugega kakor okrvavljene pecine. Računa se, da je na tem kraju, kjer je izginil avtomobil z žrtvami, vrtnice, globok nad 20 m. Po večurnem bezuspešnem iskanju in ogledovanju, so bili poklicani tržaški potapljači. Vojčički je bil po nemirnem dogodku aretiran, toda kmalu na to tudi izpuščen.

O tem žalostnem dogodku smo izvedeli še naslednje podrobnosti: Poskusi reševalcev niso imeli uspeha, pač pa je voda v ponedeljek sama prinesla truplo 14 letne Albine Strukljeve (po domače Pankarjeve). Truplo je bilo sicer nepoškodovano, le ena noga je bila zlomljena.

V torek in sredo so električno cest tralo v Logu izpustili, radi česar je voda narastla ter splavila še truplo Henrike Strugljeve (po domače Maževe), stare 16 let; truplo je bilo po polnoma razmesarjeno. Kmalu je Koritnica prinesla še trupla Leopolda Durjava in Albine Kovačeve (po domače Minkeve). Pri prvem je bila

je imelo le lahke poškodbe.

V četrtek so se zbrali ljudje iz vse okolice, iz Koritnic, Kala, Plužne in Čezsoče, ter prišli kropit ponesrečenec. V Bovecu kakor v Logu vlada splošna žalost. Prizadete so štiri družine in posebno Paukerjevi, ki jim je smrt na tako tragičen način ugrala edinega otroka.

Sestra pok. Poldeta Durjava, Marija, se je imela v nekaj dneh poročiti. Namesto poroke je pa žalost v hiši.

V torek je oddelek vojaštva pod stotnikom vodstvom skušal potegniti avto iz prepada. Vojaki so po vrhov splezali v globino ter privezali avto na močno verigo, da bi ga potegnili kvišku. Ko je bilo vozilo že skoraj na vrhu, se je veriga iznenada utrgala, avto je spet zdrknil v globino ter bi bil kmalu se nekatere vojake potegnil za seboj. Radi tega je stotnik opustil vsak nadaljnji poskus.

Hudo prizadetim družinam naše iskreno sožalje!

Prof. Aloizij Res umrl

V Benetkah je preminul znani slovenski književnik in znanstvenik dr. Alojzij Res, star 43 let in doma iz Gorice, profesor slavistike na beneški trgovski akademiji "Ca'Foscari". Njegovo truplo so prepeljali v Gorico in ga tam pokopali.

Že pred vojno se je pokojni Res uveljavljal leposlovno v raznih listih in revijah, pozneje pa se je ves posvetil likovni in književni umetnosti. Med vojne je izdal vtiske s fronte "Ob Soči" in zadnja leta je mnogo delal za spoznavanje italijanske in slovenske kulture med nami in Italijani; izdal je monumentalni "Dantejev zbornik", ki je izšel istočasno v slovensčini in italijanščini. V naj-novejšem času je z vno mo pisal za velik italijanski leksikon o vseh slovenskih kulturnih predstavnikih.

Elektriko napeljujejo

Pred dobrim mesecem so pričeli v mali pivski vasi, v Šembijah, z električno napeljavo za privatno uporabo in pravijo, da bodo dela v najkrajšem času dokončana.

Oče nesrečne družine izginil brez sledu

Jožef Ogulin, star 60 let, doma iz Podloke pri Čefarišcih, je šel meseca marca kupovat vole. Ustavil se je v Kolavčevi gostilni v Lokovecu pri Čepovanu, pozneje pa je izginil vsa ka sled za njim ter so vsa poizvedovana ostala brez uspeha. Ljudje menijo, da je pogrešani postal žrtev roparskega napada.

Družino preganja že nekaj let huda nesreča. Sin Gladko, ki mu je sedaj 20 let, je pri delu na polju udaril po stari granati iz svetovne vojne, ki je eksplodirala, pri čemer je nesrečni fant zgubil vid. Drugi sin, Angelo, kateri se je po štirih letih bivanja v Argentini vrnil domov, je kmalu po svojem povratku podlegel težki bolezni. Ogulinova žena je preminula pred 10 leti, sedaj pa, zaradi nesreče, ki je morda zadela očeta, obupujejo otroci: slepi sin, tri hčerke, ki so na domu in katerih najmlajša ima 15 let, ter četrta hči, ki živi v Jugoslaviji. Ogulinovi so bližnji sorodniki našega rojaka Leopolda Madona iz Ville Devoto.

Kako so ustavili jugoslovanske liste

V drugi polovici leta 1935 je italijanska vlada po dolгих letih spet dovolila, da smejo jugoslovanski listi v Italijo. Ljudstvo je hlastno segalo po njih in razpečevalo se je dnevno

VPOŠTEVAJTE NASVETE SVOJIH ZNANCEV!

Mnogi Jugoslavlani in Primorci nakazujejo denar potom

BANKE BOSTON

Vsi vaši rojaki vam lahko povedo, da naš način Nakazovanja denarja v Jugoslavijo in Italijo je ugoden, ker je

HITER CENEN VAREN

Obiščite nas! Jugoslovanski uradniki Vam bodo dali vsa potrebna zadevna pojasnila. Ako imate poslati denar svojcem v Jugoslavijo ali Italijo, izvršite to potom naših NAKAZIL preko POŠTE, LETALA, BRZOJAVA. Nakazila se bo izplačala prejemniku v najkrajšem času, v gotovini in na njegovem domu, in sicer proti povratnici z njegovim podpisom. V slučaju, da ne morete priti osebno, pošljite nam pismo svoj nalog, ki ga bomo izvršili še isti dan. Naš

JUGOSLOVANSKI ODDELEK je odprto od 9. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 11

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYRREDON 175

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) Córdoba 1223 (Rosario)

ZAUPANJE.. VLJUDNOST.. VARNOST.. HITROST

baje povprečno po 20.000 izvodov. Fašistom to ni bilo prav ter so skušali prodajanje in čitanje jugoslovanskih listov omejiti z grožnjami ter z ricinusovim oljem. Svoj čas smo o tem podrobneje poročali.

Ko je pa Zveza narodov odredila sankcije, katere je začela izvajati tudi Jugoslavija, je rimska vlada prepovedala uvažanje jugoslovanskih listov. V začetku tega leta pa je prepoved spet preklicala, ker je Jugoslavija pretela, da bo tudi ona zaprla mejo italijanskim listom.

Listi so začeli spet prihajati v Julijsko krajino, vendar pa to ni dolgo

trajalo. Prodaja je bila spet ukinjena dasi ni vlada izdala nobene zadevne prepovedi. Fašiste so si izmislili bolj eleganten način: vsi razprodajalci listov so istočasno in z docela enakimi pismi zahtevali od glavnega za stopnika, ki je uvažal liste, naj se jim jugoslovanski časniki ne dostavljajo več, ker da jih... nihče ne kupuje.

Iz konfinacije se je vrnil

Kot poročajo iz Črnege vrha, so je posestnik Karel Rudolf, doma iz Lomov nad Črnim vrhom že pred več tedni vrnil iz konfinacije. Ob začetku črnovrškega procesa je bil aretiran in kmalu nato predan gorški konfinacijski komisiji, katera ga je obsodila na tri in pol leta konfinacije. Omenjeni Rudolf je bil priden in vzoren kmetovalec, svoje premoženje ima lepo urejeno in je zaradi tega znan daleč naokoli. — Zemljo je obdeloval s stroji in vsa njegova skrb je bila vedno usmerjena za čim uspešnejšim in vzornim kmetijstvom. Zato se je ženi posrečilo z velikimi denarnimi žrtvami in vestranskimi prošnjami, podprtimi z izjavami agrarnega sindikata, moža dobiti domov, kjer ga je čakalo pet nedorastlih in nepreskrbljenih otročkov.

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom Buenos Aires, Billingham 271 apt. 2 (višina ulice Cangallo 3500)

Abesinska vas pri Addis Abebi, opuščenjena pred prihodom Italijanov...

KROJAČ

Izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

ZA POUK IN ZABAVO

POKLIC IN ZDRAVJE

Izvrševanje vsakega poklica, ki za hteva od človeka, da po osem in več ur na dan opravlja v določen, prosto ru določeno delo, vpliva, kakor je razumljivo, toliko na njegovo duševno razpoloženje, kolikor — in še posebej — na njegov telesni razvoj ter na njegovo zdravje. Vprašanja, kako vpliva poklic na človeka, bi prav gotovo ne izčrpala niti močna knjižnica debelih zvezkov (saj je poklicev nebroj!), in zato seveda tudi ni naš namen, da bi na tem mestu obsirneje katerih so po dolgi proučevanjih pisali o tej stvari; omeniti hočemo le nekatere zanimive ugotovitve, do katerih so po dolgi proučevanjih prišli razni raziskovalci.

Vsak poklic, ki je zvezan s prahom, je zdravju škodljiv — razen enega samega, na kar so prišli najprej pa tudi raziskovalci. Zanimivo je namreč, da je apneni prah po cementarnah, mavčarnah, drobilnicah apnenca itd. za pljuča zdrav. Vsak drug prah pa je več ali manj nevaren če ne naravnost usoden.

Najbolj nezdrav je pač tobačni prah po tobačnih tovarnah, a le malo zaostaja za njim prah iz volne, moke, lanu, ki daje prvotno rožnatim pljučem popolnoma drugo barvo. Še bolj prebarva pljuča premogovni prah (rudarji, kovači itd.). Pod njegovim vplivom postanejo pljuča čisto črna. Kamenarji, zidarji, kamnoski in drugi, ki se ukvarjajo s kamnom, požirajo mnogo kamnega prahu in drobnega peska, ključavničarji, mehaniki, brusarji vdihavajo kovinski prah. Nemalo je poklicev, kjer morejo ljudje vhljavati pare vsakovrstnih kislin in pline. Steklarji pa dobe sčasoma napihnjena pljuča z bolezenski mi znaki, ki spominjajo na naduho.

So nadušljivi, ki jim konjski prah povzroči takojšen napad naduho. Da takšni ljudje niso pripravi na vozniške, hlevarje itd., se razume samo po sebi.

Skoraj bi rekli, da ni poklica razen kmečkega, ki bi na ta ali oni način ne škodoval pljučem in ki bi ga bilo priporočiti ljudem s šibkimi dihalci. Učitelj in igralec si jih kvari, če drugače ne, z mnogim naporom govorenjem, uradnik vsaj stem, da presedi svoj čas v slabu zračnem sobah, delavec v tovarni, obrtnik ob najrazličnejšem delu, ki povzroča prah. Da-li je škodljivo pljučem tudi igranje na pihala, je danes še sporno so pa raziskovalci, ki trdijo, da je samo na sebi zelo koristno. Vsekakor ne more škodovati prav nikomur, če porabi svoj prosti čas kolikor le more za gibanje in dihanje v naravi. Idealno bi bilo, če bi imel vsak delavec, obrtnik, uradnik, trgovec itd., ki je prisiljen živeti mnogo v zadušljivem mestnem ozračju in v prahu svojega poklica, svoj vrt ali njivico, da bi ju

same obdeloval. Kdor nima krepkih pljuč, naj se že v naprej ogiba poklicev, ki jim najbolj direktno škodujejo. Krivo pa delajo še danes marsikje na deželi, da pošiljajo najslabotnejše otroke v mesta študirati ali delati, češ, da za težko kmečko delo itak niso. Baš tem bi bilo najbolj potrebno, da bi se utrdili na deželi in pri kmečkem delu.

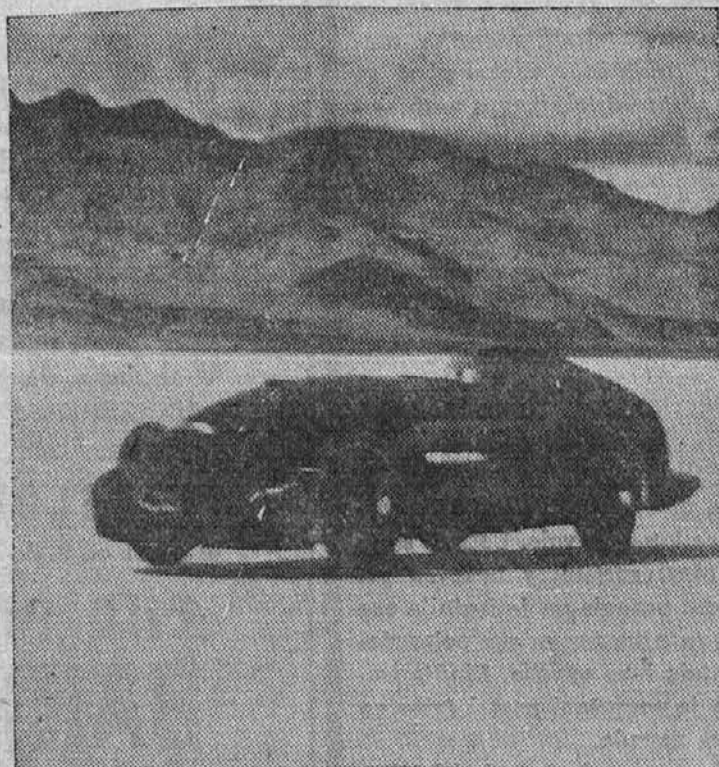
ELEKTRIKA IZ OČI

Ameriški učenjak dr. Wallace Osgood Fenn, profesor na univerzi v Rochesteru, je dognal, da ustvari sleherni gib človeškega očesa slaboten električni tok. Izdelal je celo občutljiv aparat, ki reagira na te "očesne" toke in tako zabeleži prav vsak premik oči.

S tem aparatom je učenjak ugotovil, da se oko petkrat premakne, ko prebere eno vrstico v časopisu, da ostane nepremično, kadar človek zmaže z glavo, in da se enkrat premakne, če nagne glavo na stran.

Zanimiv poskus

Rusko letalstvo je izvršilo poskus, da bi popoln lazaret z zdravniki, strežniki in vsemi pripomočki spravilo na določen kraj in ga spustilo tam s padali na tla. Dve veliki letali Rdečega križa sta si bili natovorili v ta namen 20 zdravnikov in bolniških strežnikov, potrebne omare z instrumenti, obveze, postelje, operacijske mize itd. Nad pristajališčem sta letali krožili toliko časa, dokler ni odskočilo vse oboje s padali, potem so za njimi spustili s padali tudi vse potrebne reči. Poskus je potekel brez najmanjše nezgode in že nekoliko ur pozneje je bila vojna bolnišnica sposobna v redu delati.

Kapetan Georg Eyston je v Združenih državah postavil s tem le avtom nov brzinski rekord

ŽENSKI KOTIČEK

Pudranje

Že čisto so zdravniki opozarjali na škodljive posledice pretrganega pudranja in na nevarnost okužitev, ki tiči v čopičih in blazinicah za pudranje. Prav resna nevarnost pa je tudi v tem, da splava prašek, ki sedi čisto rahlo na obrazu, po zraku in prenese tudi na druge ljudi povzročitelje gniljivosti in drugih bolezni.

To velja posebno za bolezni, ki vdirajo skozi zgornjo dihalo v telo. kakor nahod, angino, hripa, davico, škrlatinko, ošpice in tudi tuberkulozo. En sam diš zadostuje, da pošlje praške s kužnimi klici v zrak, drugi diš pa, da vderejo v organizem drugega človeka.

Zakoni v Hollywoodu

Neki hollywoodski manager je izdal statistiko o trajanju zakonov med filmskimi zvezdami in zvezdniki. Ti zakoni trajajo povprečno, kakor je razvidno iz njegovih navedb, 4 in pol leta, če gre za filmske igrance in igralke same. Filmski ravnatelji so vztrajnejši. Njih zakoni trajajo povprečno sedem in pol leta. V Hollywoodu pa so igralci, ki živijo do dokaj let v srečnem zakonu.

Rekord ima George Arliss, ki je poročen z isto ženo že 35 let. Sledijo Jimmy Gleason s 28 leti, Jean Hershold z 22, Eddie Kantor z 21, Warner Baxter z 20, Pavel Muni s 14, Harold Lloyd z 12 in Lyonel Barrymore isto tako z 12 leti. Nasprotni rekorderji so Fern Andra in Jan Keit z letom dni, Lila Lee in Jack Peine s petimi meseci, Jean Harlow

Tudi v Kentuckyju so si visokošolci izbrali "kraljico" v osebi čedne Liliane Holmes

in Hall Rosson z 12 meseci, Virginia Sherry in Carry Grant s 13 meseci. Nekateri izmed ločencev, kakor Jean Harlow, Anita Page, Mary Astor, Eliza Landy in Nancy Carol, se hočejo v ostalem znova poročiti.

Migliaji za hišne gospodinje

Steklenice prav dobro očistite, ako spravite vanjo nekoliko kosčkov časopisnega papirja, dolijete četrt dela vode ter nato dobro stresate steklenico, dokler ne izgine vsa nesnaga.

Da ti majoneza lepo uspe, ne sme biti olje, ki ga uporabite, mrzlo, marveč mlačno.

Madeži od kave, vina in sadja brž izginejo, če jih namočite z oksidirano vodo (agua oxigenada) ter nato izperete z navadno čisto vodo.

MODAS

"WILMA"

Nudimo cenj odjemal-kam veliko izbero klobukov, torbic, svilenih bluz in fantazij.

Izdelujemo fine in navadne obleke. — Cené zmerné.

PRINCIČ & KUKANJA
1468 Rivera 1476

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

ZA KRATEK ČAS

Pijanec

Pijanec kolovratil domov. Med potjo se zaleti v nekega gospoda in izkupi zvenečo zausnico.

"Čudno," zamomlja pijanec. "Kaj sem mar že doma?"

V gostilni

"Koliko piva pa stočite ponavadi na teden?", vpraša gost krčmarja.

"Kakor nanese: pet do šest sodov".

"Dvakrat toliko bi lahko stočili".

"Kako neki?"

"Če bi vsak krat do vrha natočili".

Zadosten vzrok

— Župnik vpraša cerkovnika, zakaj je Bog najprej ustvaril moža in potem šele ženo.

— Zato, gospod župnik, odgovori cerkovnik, ker bi mu bila žena neprestano govorila, kakšnega moža naj ustvari.

Pri zdravniku

"Trakuljo imate. Boj ji morate napovedati!"

"To ni mogoče, gospod zdravnik: jaz sem predsednik društva za varstvo živali!"

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLARUEL 1476
Višina Dorrego 800

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Prazi in Bs. Airesu. z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna. ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8182

SVOJI K SVOJIM!

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

Slov. babica

Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernandesa, se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, postrežba prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21. ob nedeljah in praznikih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam

Lečenje brez bolesti.

LIMA 1217

U. T. 23—3389

MALI OGLASI

KO RABITE ODVETNIKA za kakršne koli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hočevar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI

KDOR ŽELI spoznati samega sebe, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje doboče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. — Zapišete, dan, mesec in leto rojstva ter pošljite v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG Calle Tucumán 586, Bs. Aires. — Pišete lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z naslednjimi dobrimi službami za matrimonia, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivera 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588

PRIPOROČAJTE Novi list!

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope dospejo

20. Cte. Biancamano
26. H. Brigade in la Coruna
27. Alsina

Proti Evropi odplovejo

28. Avila Star in Conte Biancomano
24. Belle Isle in Arlanza
25. H. Princess
26. Gral. San Martin

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsake šest slik eno sliko v barvah

MARCO RADALJ

Specialist v modernem slikanju
Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud

ROJAKI!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, bosta najboljše postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravljeni za vsatbe — Prenočišča. — Soho za prenočišče prenovljene na novo opremljene.

Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ŽIVCO

PATERNAL

Osorio 5085

P. A. de Alarcón:

KAPETAN STRUP

ČETRTI DEL
Narastajoče moči

'Ah, poslušajte moj svet! Nikar se ne poročite z menoj, tudi če bi jaz to hotel!'

"Toda, dragi gospod", je dejala mladenka s čudovito mirnostjo. "V nekoliko preveč govorite! Po čem pa sklepate, da se hočem jaz poročiti z vami, da bi jaz sprejela vašo roko ter da ne bi raje živela sama, če prav bi zato morala delati noč in dan, kakor delajo druge sirote?"

"Po čem da tako sklepam?", je z izredno preprostostjo odgovoril kapetan. "Po vseh naravnih okoliščinah! Sklepam to iz dejstva, da se imava rada! Da drug drugača potrebuje! In ker na drug način ni mo goče urediti, da bi tak mož, kakršna sem jaz, in takšna ženska, kakršna ste vi, lahko živela skupaj! Ali mislite, da vas ne poznam? Menite, da mene vaše dobro ime prav nič ne briga? Govoril sem le tako, da vidim, ali bi mogel kljubovati svojemu lastnemu prepričanju ter najti način, da se ne poročim z vami, kakor se bom moral, če vztrajate pri tem, da hočete ostati sama!"

"Sama! Sama!", je z nasmeškom ponovila Angustias. "In zakaj ne v dobri družbi? Kdo vam je rekel, da ne bom jaz s časom morda lahko našla možkega, ki mi bo ugajal in ki se ne bo bal poroke?"

"Angustias! Dovolj o tem!", je zavpil kapetan ter hudo prebledel.

"In zakaj bi ne smela govoriti o tem?"

"Dovolj, pravim!... In vedite odsele, da bom pojedel srce predrznežu, ki bi si upal snubiti vas!... Sicer pa je neumno, da se brez razloga razburjam... Nisem tako bedast da bi ne vedel, kako stvari stojijo. Ali hočete vedeti? To je zelo enostavno: oba se imava rada!... In nikar ne recite, da se motim, ker bi v taknem slučaju ne govorili resnice. In tu je dokaz: če bi vi mene ne imeli radi, bi tudi jaz vas ne imel rad!... Jaz samo vračam, in dolžan sem vam mnogo!... Resili ste mi življenje ter mi potem stregli kakor usmiljena sestra; prenašali ste vse grozovitosti, ki sem vam jih rekel tekom petdesetih dni, ker sem skušal izbegniti vašemu zapeljivemu čaru; jokali ste v mojem naročju, ko vam je umrla mati; prenašate me sedaj že celo uro — skratka: Angustias! Pobotajva se... Zmeniva se!... Za deset let odloga vas prosim! Ko bom že imel pet križev na grbi ter bom drugačen človek, bledel, star ter že spriljubljen z mislijo na suženjstvo, se bova poročila na tihem, šla bova ven iz Madrida, na deželo, kjer ne bo preveč ljudi in kjer ne bo nihče bril norcev iz nedanega Kapetana Strupa... Med tem, pa sprejmite, in sicer tako, da ne bo živa duša nič vedela o tem, polovico mojih dohodkov... Vi boste živeli tukaj, jaz pa na svojem domu. Videla se bova... vedno le pred pričami; na primer na kakšni poštenih družinski zabavi. Pisala si bova vsak dan. Jaz ne bom nikoli več šel po tej ulici, da ne bodo obrekljivi imeli z vami opravka... in samo na vseh vernih duš dan bova šla, skupno z Roso, obiskat dono Tereso..."

Angustias ni mogla zadržati smeha, ko je slišala ta višek kapetanovega govora. Njen nasmeš pa ni bil zasmehljiv, marveč je bil izraz zadovoljstva, bil je kakor izraz vztrajajočega upanja, kakor prvi odsev pozne zvezde sreče, ki se je že bližala obzorju... Vendar pa je kot ženska, dasi kar najbolj poštena in odkritosrčna, znala prikriti svoje porajajoče se veselje, ter je dejala:

"Človek se mora smejeti čudnim pogojem, ki jih postavljate za podelitev svojega poročnega prstana, za katerega vas nisem prosila! Skrajno neusmiljeni ste, ko barantate za miloščino z revežem, ki je tako ponosen, da vas zanjo ni prosil in ki bi je za nobeno ceno ne sprejel! Pa po mislite tudi, da se gre v tem slučaju za mlado dekle... ki ni grdo in tudi ne brez znanja in po kateri že dobro uro udrihate, kakor da vas je prosila za ljubezen. Zato bo najboljša pametno, da zaključiva ta nepotreben razgovor! Prej pa vam seveda odpuščam in se vam celo zahvaljujem za vašo dobro, dasi tako nerodno izraženo voljo... Ali naj pokličem Roso, da gre po kočijo?"

"Ne šel! Trma trmaste! Ne šel!",

ste živeli tukaj, jaz pa na svojem domu. Videla se bova... vedno le pred pričami; na primer na kakšni poštenih družinski zabavi. Pisala si bova vsak dan. Jaz ne bom nikoli več šel po tej ulici, da ne bodo obrekljivi imeli z vami opravka... in samo na vseh vernih duš dan bova šla, skupno z Roso, obiskat dono Tereso..."

Angustias ni mogla zadržati smeha, ko je slišala ta višek kapetanovega govora. Njen nasmeš pa ni bil zasmehljiv, marveč je bil izraz zadovoljstva, bil je kakor izraz vztrajajočega upanja, kakor prvi odsev pozne zvezde sreče, ki se je že bližala obzorju... Vendar pa je kot ženska, dasi kar najbolj poštena in odkritosrčna, znala prikriti svoje porajajoče se veselje, ter je dejala:

"Človek se mora smejeti čudnim pogojem, ki jih postavljate za podelitev svojega poročnega prstana, za katerega vas nisem prosila! Skrajno neusmiljeni ste, ko barantate za miloščino z revežem, ki je tako ponosen, da vas zanjo ni prosil in ki bi je za nobeno ceno ne sprejel! Pa po mislite tudi, da se gre v tem slučaju za mlado dekle... ki ni grdo in tudi ne brez znanja in po kateri že dobro uro udrihate, kakor da vas je prosila za ljubezen. Zato bo najboljša pametno, da zaključiva ta nepotreben razgovor! Prej pa vam seveda odpuščam in se vam celo zahvaljujem za vašo dobro, dasi tako nerodno izraženo voljo... Ali naj pokličem Roso, da gre po kočijo?"

"Ne šel! Trma trmaste! Ne šel!",

ste živeli tukaj, jaz pa na svojem domu. Videla se bova... vedno le pred pričami; na primer na kakšni poštenih družinski zabavi. Pisala si bova vsak dan. Jaz ne bom nikoli več šel po tej ulici, da ne bodo obrekljivi imeli z vami opravka... in samo na vseh vernih duš dan bova šla, skupno z Roso, obiskat dono Tereso..."

Angustias ni mogla zadržati smeha, ko je slišala ta višek kapetanovega govora. Njen nasmeš pa ni bil zasmehljiv, marveč je bil izraz zadovoljstva, bil je kakor izraz vztrajajočega upanja, kakor prvi odsev pozne zvezde sreče, ki se je že bližala obzorju... Vendar pa je kot ženska, dasi kar najbolj poštena in odkritosrčna, znala prikriti svoje porajajoče se veselje, ter je dejala:

"Človek se mora smejeti čudnim pogojem, ki jih postavljate za podelitev svojega poročnega prstana, za katerega vas nisem prosila! Skrajno neusmiljeni ste, ko barantate za miloščino z revežem, ki je tako ponosen, da vas zanjo ni prosil in ki bi je za nobeno ceno ne sprejel! Pa po mislite tudi, da se gre v tem slučaju za mlado dekle... ki ni grdo in tudi ne brez znanja in po kateri že dobro uro udrihate, kakor da vas je prosila za ljubezen. Zato bo najboljša pametno, da zaključiva ta nepotreben razgovor! Prej pa vam seveda odpuščam in se vam celo zahvaljujem za vašo dobro, dasi tako nerodno izraženo voljo... Ali naj pokličem Roso, da gre po kočijo?"

"Ne šel! Trma trmaste! Ne šel!",

je odvrnil kapetan, vstal ter naredil zelo resen obraz, kakor da išče besed, s katerimi naj izrazi zelo zamotano in kočljivo misel. "Spomnil sem se še enega načina, da se domeniva, ali ta bo zadnji... Ali razumete, gospodična Aragonka? Zadnji način katerega si bi ta le Aragonec dovolil predlagati vami!... Potrebno pa je, da mi prej odkritosrčno odgovorite na neko vprašanje... Na vsak način pa mi še dajte berglje, da jo bom, brez vsake nadaljnje besede takoj odkuril, če odklonite ono, kar vam nameravam predlagati!..."

"Vprašajte in predlagajte!", je odgovorila Angustias ter mu z nepopisno dražestjo ponudila berglje.

Don Jorge se je naslonil, ali — bolje rečeno — vzpel se je na bergljah, zapičil v mladenko svoj izpraznjeni, nepremični in odločni pogled ter jo vprašal z glasom sodnika.

"Ali vam ugajam? Ali sem vam dovolj všeč, seveda brez teh palic, ki jih bom kmalu vrgel od sebe? Ali je dana podlaga, na kateri se lahko pogajava? Ali bi se vi nemudoma poročili z menoj, če bi se jaz odločil vprašati vas za roko, seveda pod že naznanjenim pogojem, ki ga bom potem povedal?"

Angustias je vedela, da igra vse za vse... Vkljub temu pa se je tudi ona dvignila ter dejala s svojim že preizkušenim pogumom:

"Gospod don Jorge, takšno vprašanje ni dostojno in ga noben resničen gospod ne bo postavil ženskam, ki jih v resnici smatra za poštene. Dovolj je teh nemnosti!... Rosa!

Rosa! Gospod de Córdoba te kliče..."

Tako govoreča, se je ponosna mladenka napolnila k vratom sobe, potem ko se je hladno priklonila stražnemu kapetanu.

S pomočjo svoje daljše berglje, katero je iztegnil vodoravno proti zidu, kakor gladiator, ki se odločilno vrže v boj, ji je pa kapetan prestrigel pot ter je z nenavadno ponižnostjo vzkliknil:

"Pri spominu na ono, ki naju gleda z neba, nikar ne bežite! Ni treba, da bi mi odgovarjali na moje vprašanje, marveč vam bom takoj postavil predlog!... Je že tako usojeno, da mora vse biti tako, kakor vi hočete! Ti pa, Rosita, kar izgini k zlomku, ker te tukaj prav nič ne rabiva!"

Angustias, ki si je prizadevala, da bi odrinila oviro, katere se ji je bila postavila na pot, se je ustavila, ko je slišala ponižno kapetanovo prošnjo, obrnila je samo glavo k njemu ter ga ostro pogledala v oči, izžarevajoč oblast, zapeljivost in brezbriznost hkrati. Nikoli je don Jorge ni videl še tako krasne in tako izrazite! V tem trenutku je res bila podobna pravi kraljici!

"Angustias", je dejala nadaljeval oni junak iz stoterih bojev, v katerega se je bila tako močno zagledala mlada Madridčanka, ko je videla, kako je neustrašno skakal med stotinami letenih krogel. "Pod enim določenim nespremenljivim glavnim pogojem imam čast prositi vas za

roko, da se poročiva, kadar vam je drago: jutri... danes... takoj, ko urediva papirje... čim prej! Brez vas ne morem več živeti!"

Mladenka je ublažila svoj pogled ter je don Jorgeju poplačala njegovo sedanje resnično junaštvo z milim in sladkim nasmeškom.

"Ponavljam pa, da pod enim pogojem!", je brž dodal ubogi mož, ki je spoznal, da postaja mehak in ca se topi pod Angustiasinim pogledom in nasmeškom.

"Pod pogojem", je dejala spremljala mladenka z dražestno mirnostjo ter se popolnoma obrnila proti njemu, očarujoč ga s svojimi žarkimi črnimi očmi.

"Pod pogojem", je dejala spremljenec, "da bova otroke, če nama jih bo Bog dal, oddala v... najdenišnico! O, kar se tega tiče, ne bom nikoli popustil! Ali sprejmete? Recete da, za božjo voljo!"

"Zakaj bi ne sprejela, gospod Kapetan Strup?" je odgovorila Angustias ter bruhnila v smeh. "Vi sami jih boste oddajali v najdenišnico! Pa kaj pravim!... Skupaj bova šla. In niti poljubila jih ne boval Jorge!... Ali res mislite, da jih bova oddajala v najdenišnico?"

Tako je rekla Angustias ter zrla v dona Jorgeja de Córdoba z angeljsko vzhlenostjo.

Uboji kapetan je umiral od srečnega solz se je vili iz njegovih oči, objel je ponosno mladenko ter vzkliknil:

"Torej sem izgubljen!"